

Møteinkalling

Utval:	Ungdommens fylkesutval
Møtestad:	Kvalheim fritid
Dato:	20.01.2017
Tid:	18:00

Dagsorden:

Kl. 18:00   Sakshandsaming

Transport vert organisert av UFU sjølve. Alle medlemane under 18 år må melde inn til administrasjonen ei stadfesting frå føresette på at dei veit at utvalsmøtet vert heldt på ein hytte utan at tilsette ved Hordaland fylkeskommune er til stades.

Dersom nokon av utvalet sine medlemar eller varamedlemar ikkje kan møta og må melde forfall, vert dei bedne om å gjera dette snarast råd til: folkevalde@hfk.no.

Denne innkallinga gjeld valde medlemar og varamedlemar i Ungdommens fylkesutval.

Referat frå førre møte finn dykk på e-innsyn.

Vegard Tobias Kvalheim Kleppe

Leiar

Sakliste

Utvals-saknr	Innhald	Arkiv-saknr	U.Off.
PS 1/17	Godkjenning av innkalling		
PS 2/17	Godkjenning av saksliste		
PS 3/17	Godkjenning av møtebok frå forrige møte		
PS 4/17	Referatsaker (meldingar)		
RS 1/17	Invitasjon til Ungdommens fylkesting 2017	2014/560	
RS 2/17	Tingdokument til Ungdommens fylkesting 2017	2014/560	
PS 5/17	Regnskap for 2016 og forslag til budsjett for 2017	2014/560	
PS 6/17	Ymse		

PS 1/17 Godkjenning av innkalling

PS 2/17 Godkjenning av saksliste

PS 3/17 Godkjenning av møtebok frå forrige møte

PS 4/17 Referatsaker (meldingar)

Til alle ungdomsråd og kommunar i Hordaland

Dato: 16.01.2017

Vår ref.: 2014/560-271

Saksbehandlar: anifjel

Dykkar ref.:

Invitasjon til Ungdommens fylkesting 2017

På vegne av Ungdommens fylkesting har Ungdommens fylkesutval (UFU) gleda av å invitere til Ungdommens fylkesting i Hordaland 2017. Tinget vert arrangert 10. – 12. februar på Quality Hotel Edvard Grieg Bergen. Hotellet ligg like ved det nye Statoil-bygget på Sandsli.

Ungdommens fylkesting i Hordaland (UFT) er ein arena og møteplass for ungdom frå heile fylket. Her kan ein seia si meining og diskutera viktige saker med andre engasjerte ungdommar, samtidig som det er veldig sosialt og kjekt. Ungdommens fylkesting er eit talerør, og det øvste organet for dei unge sine interesser i Hordaland. Ungdommens fylkesting vart først gong arrangert i 1997, og har sidan vorte helde i 19 år på rad.

I tråd med gjeldande vedtekter er det representantar frå kommunale ungdomsråd i Hordaland som kan få delegatstatus på Ungdommens fylkesting. Kvar av desse vert invitert til å sende to ungdommar. Delegatane må etter vedtekten vera mellom 15 og 20 år. Det vil seie at ein må fylle 15 det året Ungdommens fylkesting vert heldt, og kan delta til og med det året ein fyllar 20 år. I kommunar utan ungdomsråd kan ein sende to ungdommar frå til dømes elevråd eller liknande til å representera kommunen.

På Ungdommens fylkesting skal følgjande sakar verte vedteken:

- Nytt ungdommens planprogram
- Val av nye medlemmar til Ungdommens fylkesutval
- Nye vedtekter
- Budsjett 2017
- I tillegg skal regnskapet for 2016 verte godkjent.

Ungdommens fylkesutval oppmodar kommunane til å sende engasjert ungdom som er aktive i ungdomsrådet. Send gjerne nokon som kunne tenkt seg å stille til val til nytt ungdommens fylkesutval.

Visst dykk har nokon sakar dykk brenn veldig for, så er det mogleg å sende inn sakar til Ungdommens fylkesting på førehand! Sakar sendast til ungdommens.fylkesutval@hfk.no

Pris per person er satt til kr. 2300,- som inkluderer materiell, overnatting med frukost, middag og lunsj. Innkvartering skjer på triple rom.

Det er vanleg at kommunen du representerer på UFT vil betale for deltagninga. Undersøk dette med den som gjev deg fullmakt til å vera delegat. Reiseutgifter må dekkast av delegaten sjølv, eller eventuelt den skulen, kommunen eller organisasjonen delegaten representerer.

Vi beklagar at invitasjonen kjem så seint, og gjer oppmerksam på at påmeldingsfristen bare er to ukar unna. Påmelding gjerast gjennom denne linken: <http://kurs.hfk.no/Kurs-og-konferansar/2017/Ungdommens-fylkesting-2017/> innan 25. januar.

Skulle det vera spørsmål angåande invitasjon eller påmelding kan desse rettast til Andreas Skretting Jansen: andreas.jansen@gmail.com. Dersom det er spørsmål til innhaldet, ta kontakt med Ungdommens Fylkesutval: ungdommens.fylkesutval@hfk.no.

Vil du vera med å påverka din eigen kvardag? Meld deg på!

Vegard Tobias Kvalheim Kleppe
Leiar

Andreas Skretting Jansen
Sekretær, UFU og UFT

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.

Vedlegg:

- Ungdommens planprogram 2016
- Gjeldande vedtekter for Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval

Ungdommens planprogram 2016

Vedteke 14. februar 2016

UNGDOMMENS FYLKESTING
HORDALAND FYLKESKOMMUNE

Innhold

Innhold	0
Del 1: Visjon og verdiar for Ungdommens fylkesting	1
Visjon.....	1
Verdiar.....	1
Del 2: Mål for perioden	2
Del 3: Tiltak	3
Opplæring og helse	3
Kultur, idrett og regional utvikling.....	4
Miljø og samferdsel	5
Eigen organisasjon.....	6
Del 4: Utdjupingsdokument til Ungdommens planprogram.....	8
Formål.....	8
Visjon og verdiar	8
Mål og tiltak.....	8

Del 1: Visjon og verdiar for Ungdommens fylkesting

Visjon

Ungdom fører Hordaland vidare

Verdiar

Involverande

Vi er bindeleddet mellom ungdom i Hordaland og fylkeskommunen. Vi fokuserer på eit godt samarbeid og aktiv inkludering av ungdom i politikken.

Framtidsretta

Vi ser framover og påverkar politikken i Hordaland til det beste for ungdom i framtida.

Slagkraftig

Vi kjempar hardt for at ungdom skal bli høyrd og få størst mogeleg påverknadskraft i fylkespolitikken.

Del 2: Mål for perioden

Opplæring og helse

UFT meiner..

1. Studieveiledningstenesta og rådgjevingstenesta i fylket bør betrast gjennom mellom anna innføring av samkjørd studieveiledningsteneste, anonym rådgjevarevaluering, og/eller ein rådgjevingsteneste der alle elevar vert kalla inn til rådgiving for vidare studieval.
2. Tilbakemelding frå elevar i skulen er særsviktig.
3. Det skal ikkje leggjast opp til utgifter for den enkelte elev i opplæringa som går utover det eit grunnstipend dekkjer.
4. Dersom det skal gjerast endringar i utdannings-tilbodet må det gjerast på eit pedagogisk grunnlag, eller det må reflektere søkjartala ved det akuelle studieprogrammet/studiestaden.
5. Fråfallet i den vidaregåande skulen skal vere mindre enn 15 prosent.
6. Fråværsreglementet skal praktiserast likt for alle elevar ved vidaregåande skular i Hordaland. Lovleg grunn for fråvær skal vere rimeleg i samband med elevane sin kvardag.
7. Tannhelsetenesta skal vere god og rimeleg for ungdom i fylket.
8. Dei vidaregåande skulane i fylket skal leggje til rette for sunne matvanar blant ungdom.
9. God psykisk helse skal fremjast og setjast fokus på blant ungdom.
10. Det bør leggjast betre til rette for alternativ undervisning i dei vidaregåande skulane i fylket.
11. Seksualundervisninga i den vidaregåande skule må betrast.
12. Ein skal arbeide for betre integrering på vidaregåande skular.
13. Det skal oppretta fleire og betre læringsplassar i Hordaland.
14. UFU skal arbeide for fritt skuleval.

Kultur, idrett og regional utvikling

UFT meiner..

1. Folkehelse er eit viktig aspekt for unge og UFT ynskjer å bidra til at folkehelsearbeidet i fylkeskommunen får innspele frå ungdom sine perspektiv
2. Kulturtilbodet til ungdom skal halde fram og forbetra.
3. Fylkesbiblioteket og bibliotek ved vidaregåande skular i fylket skal bli meir attraktive for ungdom.
4. Offentlege bygg skal bli lettare tilgjengeleg for utlån, særleg fleire opne idrettsfasilitetar og fleire gratis øvingslokalar for utvikling av musikkmiljøet.
5. Arrangement tilpassa ungdom skal framhevas og forbetra.

Miljø og samferdsel

UFT meiner..

1. Hordaland fylkeskommune må arbeide for å gje re kollektivtransport meir attraktiv for ungdom.
2. Kollektivtilbodet i Hordaland bør utbetra. Bussavgangane bør verte betre tilpassa skuletidene.
3. Hordaland fylkeskommune skal arbeide for å betre trafikksikringa for ungdom.
4. Ungdommens fylkesutval skal vere ein aktiv pådrivar innanfor klima-, energi- og miljøpolitikk i Hordaland fylkeskommune.

Eigen organisasjon

UFT meiner..

1. Ungdommens fylkesutval skal vere organisert etter ein modell som fremjar effektivt arbeid både innanfor UFU og mot HFK.
2. Kvar kommune i Hordaland skal ha eit medverknadsorgan for ungdom, til dømes ungdomsråd eller ungdommens kommunestyre, som skal ha medverknad på sakar som vedgår ungdom og deira lokalmiljø.
3. Det skal vere eit nasjonalt medverknadsorgan for ungdom.
4. Samarbeid og dialog mellom Ungdommens fylkesutval og ungdomsråd/ungdommens kommunestyre er særsviktig.
5. Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval skal vere meir synleg blant ungdom og innanfor Hordaland fylkeskommune.

Kvar år skal Ungdommens fylkesutval rapportere om måla for perioden med informasjon, vurdering og forslag til tiltak for neste år.

Del 3: Tiltak

Denne delen av *Ungdommens planprogram* er tiltak. Den heng saman med måla for perioden (del 2), slik at alle tiltaka er underlagt eit mål. Tiltaka seier noko om kva Ungdommens fylkesutval konkret kan gjere for å oppnå måla for perioden.

Opplæring og helse

UFT meiner at..

- 1. Studierettleiingstenesta og rådgjevingstenesta i fylket bør betrast gjennom mellom anna innføring av samkjørd studierettleiingstenesta, anonym rådgjevarevaluering, og/eller ein rådgjevingsteneste der alle elevar vert kalla inn til rådgiving for vidare studieval.**

- a. UFU bør fremja eit forslag til Opplæringsavdelinga om at talet rådgivarar, samt deira stillingsprosent og tilgjengelegheit, skal reflektere talet elevar ved skulen dei er rådgivar på. Uavhengig av elevtalet bør skulane ha ein rådgivar med minimum 70% stilling. UFU skal og fremja eit forslag om dette i budsjettet for 2017.

- 2. Tilbakemelding og evaluering frå elevar i den vidaregåande skulen bør prioriterast.**

- a. UFU skal ved trøng ta kontakt med politikarar for å ta sakene vidare i Opplæring- og helseutvalet.

- 3. Det skal ikkje leggjast opp til utgifter for den enkelte elev i opplæringa som går utover det eit grunnstipend dekkjer.**

- a. UFU skal ta saka vidare til politikarane dersom det er aktuelt.
b. UFU går imot kopi- og utskriftsavgift ved vidaregåande skular.
c. UFU skal arbeide for at alt naudsnyt skulemateriell vert dekka av grunnstipendet.

- 4. Dersom det skal gjerast endringar i utdanningstilbodet må det gjerast på eit pedagogisk grunnlag, eller det må reflektere søkjartala ved det aktuelle studieprogrammet/studiestaden.**

- a. UFU skal arbeide for at dei vidaregåande skulane skal oppretthalde eit godt tilbod for ungdom i vidaregående opplæring, med særskilt fokus på at distriktskulane skal bestå.

- 5. Fråfallet i den vidaregåande skulen skal vere mindre enn 15 prosent.**

- a. UFU bør arbeide for å sikre at elevane som går på skular som baserer seg på nettbaserte bøker og læringsplattformer får tilbod om lærebøker i alle fag.
b. UFU skal arbeide for at tilboden om innføringsklassar i den vidaregåande skulen skal dekkje behovet.
c. UFU skal arbeide for at tilbod som Hyssingen Produksjonsskule skal bli meir synleg.

- 6. Fråværsreglementet skal praktiserast likt for alle elevar ved vidaregåande skular i Hordaland. Lovleg grunn for fråvær skal vere rimeleg i samband med elevane sin kvardag.**

- a. UFU skal arbeide for at alle elevar og lærarar ved dei vidaregåande skulane i fylket skal vere opplyst om, og følgje, gjeldande fråværsreglement vedtatt av fylket, samt at praktiseringa av reglementet skal vere lik for alle.
b. UFU skal arbeide for å auka fråværsgrensa for ugyldig fråvær i vidaregåande skule.
c. UFU ynskjer å auka grensa på politisk fråvær.

- 7. Tannhelsetenesta skal vere god og rimeleg for ungdom i fylket.**

- a. UFU skal arbeide for at bruk av tannhelsetenestene ikkje skal medføre store ulemper for ungdom i fylket, slik som til dømes lang reisetid og høge prisar.
b. UFU skal arbeide for at endringar i klinikksstruktur skal skje på et grunnlag som betrar tilboden for ungdom.
c. UFU skal arbeide for å utvide gratis tannhelseteneste ut året ein fyller 20 år, og utvide rabattordninga til fylte 25 år.

8. Dei vidaregåande skulane i fylket skal legge til rette for sunne matvanar blant ungdom.

- a. UFU skal gå i dialog med opplæringsavdelinga og samarbeide for meir berekraftig og sunnare mat i kantinene ved vidaregåande skuler i Hordaland.
- b. UFU skal aktivt arbeide for at sunnare mat er et punkt i folkehelseplanen når den kjem på rullering.
- c. UFU skal arbeide for meir frukt og vegetarmat i den vidaregåande skulen.

9. God psykisk helse skal fremjast og setjast fokus på blant ungdom.

- a. UFU skal aktivt arbeide for at det skal gis fleire midlar til helsesøsterordninga, skulepsykologar, og miljøterapeutar. Det skal vere ein helsearbeidar tilgjengelig på skulen kvar dag.
- b. UFU skal arbeide for at deler av midlane som gis helsesøstrer, skolepsykologar og miljøterapeut skal øyremerkast til førebyggande tiltak.
- c. UFU skal arbeide for at det skal fastsettas at alle helsesøstrer skal ha minst 2 årlege samstalar/presentasjonar for elevar der det blir gjennomgått tiltak som enkeltungdom kan gjere for å betre eigen helse.
- d. UFU skal arbeide for at det skal opplysast om den psykiske helsa til lhbt-ungdom, og ha eit fokus på å fremje god psykisk helse blant denne gruppa.

10. Det bør leggjast betre til rette for alternativ undervisning i dei vidaregåande skulane i fylket.

- a. UFU bør arbeide for at Hordaland fylkeskommune skal oppmøde til bruk av omvendt undervisning eller anna alternativ undervisning i vidaregåande skular.
- b. UFU skal arbeide for fleksibel studietid på fleire skular enn Amalie Skram vidaregåande skule.

11. Seksualundervisninga i den vidaregåande skule må betrast.

- a. UFU skal arbeide for meir seksualundervisning i den vidaregåande skule.
- b. UFU skal arbeide for ein meir omfattande seksualundervisning, der ein har fokus på inkludering, kunnskap, betre helse og ulike legningar.

12. Ein skal arbeide for betre integrering på vidaregåande skular.

- a. UFU skal arbeide for ein prøveordning på vidaregåande skular, der elevar kan vere leksehjelp for unge asylsøkjrar og flyktingar.
- b. UFU skal arbeide for at det opprettast friviljuge fadder-ordningar for flyktingar i vidaregåande skule.
- c. UFU skal arbeide for hyppigare norskkurs for minoritetsspråklege vidaregåande skule elevar, slik at fleire ungdommar med flyktning- og asylbakgrunn har betre moglegheit til å byrje tidleg med utdanninga.

13. Det skal opprettast fleire og betre læringsplassar i Hordaland.

- a. UFU skal arbeide for at når fylkeskommunen legger oppdrag ut på anbod, så skal ein prioritere bedrifter som har læringer.

14. UFU skal arbeide for fritt skuleval.

- a. UFU skal drive aktiv lobbyverksemd ovanfor politikarene.

Kultur, idrett og regional utvikling

UFT meiner at..

1. Folkehelse er eit viktig aspekt for unge, og UFT ynskjer å bidra til at folkehelsearbeidet i fylket får innspel frå ungdom sine perspektiv.

- a. UFU skal føreslå førebyggjande tiltak mot rusmisbruk blant unge i fylket til folkehelseplanen.
- b. UFU skal føreslå til folkehelseplanen at alle vidaregåande skular skal tilby eit sunt mat- og drikketilbod.

- c. UFU skal føreslå til folkehelseplanen at alle vidaregåande skular i fylket blir pålagt å utarbeide ein plan mot mobbing, i samarbeid med skulen sine elevar og mobbeombodet i Hordaland.
- d. UFU skal aktivt arbeide for å få hjartestartarar ved alle vidaregåande skular i Hordaland gjennom mellom anna dialog med Raude Krossen.
- e. UFU skal arbeide for å få foredrag mot rusmisbruk av tidlegare rusmisbrukarar tilpassa vidaregåande elevar.

2. Kulturtilbodet til ungdom skal halde fram og forbetra.

- a. UFU skal arbeide for at kulturavdelinga opprette ein kultur-app for ungdom.
- b. UFU skal arbeide for at det blir fleire kulturtilbod i den vidaregåande skulen.
- c. UFU skal samarbeide med fylkeskommunen om å utvide opningstider på museum i Hordaland.
- d. UFU skal arbeide for at Hordaland fylkeskommune skal gje ungdom i Hordaland billigare tilbod på aktivitetar og rabattar på til dømes offentlege symjehallar og store idrettsarrangement.

3. Fylkesbiblioteket og bibliotek ved vidaregåande skular i fylket skal bli meir attraktive for ungdom.

- a. UFU bør samarbeide med fylkesbibliotekaren for å fremje meir ungdomsvenlege bibliotek. Døme på eit slik tiltak er U-ROM på Bergen Offentlige bibliotek.
- b. UFU bør arbeide for at biblioteka blir meir tilpassa ungdom, særskilt ungdom som treng ressursar som grupperom til skulearbeid.
- c. UFU skal arbeide for å utvide opningstider på fylkesbibliotek tilpassa ungdom.

4. Offentlege bygg skal bli lettare tilgjengeleg for utlån, særleg fleire opne idrettsfasilitetar og flere gratis øvingslokalar for utvikling av musikkmiljøet.

- a. UFU skal arbeide for at fylkeskommunen skal gjere det lettare for ungdom å vite om og få informasjon om opne idrettsfasilitetar.
- b. UFU skal arbeide for å oppretthalde posten i budsjettet til dette.

5. Arrangement tilpassa ungdom skal framhevas og forbetra.

- A UFU skal oppretthalda samarbeidet med UKM.

Miljø og samferdsel

UFT meiner at..

1. Hordaland fylkeskommune må arbeide for å gjere kollektivtransport meir attraktiv for ungdom.

- a. UFT meiner at prisen på ungdomskort ikkje bør overskride 45% av pris for periodeskryss for vaksne per månad.
- b. UFU skal arbeide for at det skal vere studentrabatt på all kollektivtransport i fylket, samt at den skal gjelde uavhengig av reisetid og reiselengde.
- c. UFU skal arbeide for likestilling av honnør og studentrabatt på all kollektivtransport i fylket
- d. UFU skal arbeide for gratis internett på kollektivtransport i fylket.
- e. UFU skal arbeide for at det skal utformast éin ny Skyss-app med alle funksjonane til dei noverande appane samla.
- f. UFU skal arbeide for at ungdomskortet til Skyss også skal gjelde under busstider med nattakst.
- g. UFU skal arbeide for å fjerne nattaksten i Hordaland.
- h. UFU skal arbeide for at Skyss-appane skal kunne brukast i heile fylket og ikkje berre i sone-Bergen

2. Kollektivtilbodet i Hordaland bør utbetrast. Bussavgangane bør verte betre tilpassa skuletidene.

- a. UFU skal be om ein orientering frå Samferdselsavdelinga angåande korleis avgangar er tilpassa skule-

	tidene og korleis korrespondansen mellom avgangar leggjast opp.
b.	UFU kan samarbeide med ungdomsråd og fylkeskommunen om utbetring av kollektivtransportavgangar i fylket.
c.	UFU skal arbeide for at nattbuss tilbodet i fylket skal både betrast og oppretthaldas, særskilt i distrikta.

3. Hordaland fylkeskommune skal arbeide for å betre trafikksikringa for ungdom.

a.	UFU skal be om ein orientering frå Samferdselsavdelinga angåande trafikksikring for ungdom.
b.	UFU skal halde seg orientert om sakar i Fylkestrafikksikringsutval i Hordaland og fremje sakar ved trong.
c.	FU skal arbeide for at trafikksikring på E16 skal prioriterast.
d.	UFU skal arbeide med å gjere vegen sikrare på strekninga Eidsfjord-Bu.

4. Ungdommens fylkesutval skal vere ein aktiv pådrivar innanfor klima-, energi- og miljøpolitikk i Hordaland fylkeskommune.

a.	UFU skal kome med uttale til Klimaplanen når den rullerast kvart år.
b.	UFU skal vere ein aktiv deltagar i Klimarådet.
c.	UFU skal arbeide for meir miljøvenlege fylkeskommunale bygg, med særleg fokus på vidaregåande skular
d.	UFU skal arbeide for kjøttfri-måndag ved alle fylkeskommunale bygg i Hordaland
e.	UFU skal arbeide for fleire elbil-ladestasjonar ved fylkeskommunale bygg
f.	UFU skal vere aktiv pådrivar for avfallsortering på fylkeskommunale bygg, særskilt vidaregåande skular.
g.	UFU skal bidra og arbeide for papirreduksjon i fylkeskommunen
h.	UFU skal vere ein aktiv pådrivar for biodiesel på bussar i fylkeskommunen
i.	UFU skal samarbeide med miljøorganisasjonar som Natur og Ungdom, Changemaker og Framtiden i våre hender.
j.	UFU skal arbeide for ein betre miljøsertifiseringsordning på vidaregåande skule enn miljøfyrtårn.
k.	UFU går imot store naturinngrep som følgjer av næringsverksemd i Hordaland.
l.	UFU skal arbeide for tog mellom Bergen og Stavanger.

Eigen organisasjon

UFT meiner at..

1. Ungdommens fylkesutval skal vere organisert etter ein modell som fremjar effektivt arbeid både innanfor UFU og mot HFK.

a.	UFU skal fremje eit nært samarbeid med dei ulike avdelingane og utvala i Hordaland fylkeskommune.
b.	UFU skal sjå til at det er ein kontaktperson i utvalet til dei tre politiske utvala i HFK; utval for kultur, idrett og regional utvikling, utval for opplæring- og helse og utval for miljø og samferdsel.
c.	UFU skal førebu seg til alle møta og halde seg oppdatert om kva som er aktuelt for ungdom.
d.	UFU skal sjå til at alle føler seg velkommen til utvalet og at alle har ein moglegheit til å fremje si mening.

2. Kvar kommune i Hordaland skal ha eit medverknadsorgan for ungdom, til dømes ungdomsråd eller ungdommens kommunestyre, som skal ha medverknad på sakar som vedgår ungdom og deira lokalmiljø.

a.	UFU skal hjelpe med oppretting og oppfølging av ungdomsråd i dei kommunane som ikkje har dette.
b.	UFU kan utarbeide og formidle ein brosjyre til hjelp i arbeidet i eit ungdomsråd/ungdommens kommunestyre.

c.	UFU skal ta seg tid til å reise til kommunar utan ungdomsråd for å hjelpe til i oppstartfasen. Kommunane skal vere informerte om denne moglegheita.
d.	UFU skal oppmode kommunar utan ungdomsråd til å ta del i årlege arrangement som UFT og nettverksamling.
- 3. Medverknadsorgan for ungdom skal lovfestast på kommunalt, fylkeskommunalt og nasjonalt nivå. Dei tre nivåa skal med utgangspunkt i ungdomsrådskanalen henge saman og byggje på kvarandre. Medverknadsorgana på fylkeskommunalt og nasjonalt nivå skal velje eit arbeidsutval som skal arbeide gjennom året. Retningslinjene skal utarbeidast i samarbeid med ungdom og gjennom desse organa skal ungdom ha reell innflytelse.**
a.	UFU skal arbeide aktivt, saman med andre fylkeskommunale medverknadsorgan for ungdom, for å fremje saker.
b.	UFU vil vere ein bidragsytar for å vere med å utarbeide retningslinjer for medverknadsorgana.
c.	UFU skal vere ein aktiv pådrivar innan Arbeidsgruppe for opprettning av Nasjonalt ungdomsråd.
d.	UFU skal fremje meir politisk samarbeid mellom og innan i dei ulike medverknadsnivåa.
- 4. Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval skal vere meir synleg bland ungdom og innanfor Hordaland fylkeskommune.**
a.	UFU skal utarbeide ei betre heimeside med meir informasjon.
b.	UFU skal leggje ut minimum fire sakar i månaden på Facebook eller Instagram .
c.	UFU skal utarbeide ein informasjonspakke for UFT som kan distribuerast på skular, arrangement, fylkeshuset, kulturmønstringa, osv.
d.	UFU skal ha minst seks saker i media i løpet av 2016.
e.	UFU skal presentere seg for politiske utval og avdelingar i HFK.
f.	UFU skal presentere seg og sakene til UFT på eit fylkesting og eit fylkesutval i løpet av 2016.
g.	UFU skal i særskilte tilfelle ha mandat til å publisere saker som UFT ikkje har presisert dersom dei er partipolitisk nøytrale.
- 5. Samarbeid og dialog mellom Ungdommens fylkesutval og ungdomsråd/ungdommens kommunestyre er særskilt viktig.**
a.	UFU skal arrangere ei nettverkssamling årleg over to dagar for ungdomsråd/ungdommens kommunestyre der hovudfokuset er på samarbeid og dialog både på tvers av råda og opp mot UFU.
b.	UFU kan arrangere ein dialogdag for ungdomsråd/ungdommens kommunestyre der dei presenterer seg for råda og forklarer kva UFU arbeider med.
c.	UFU skal fremje godt samarbeid og dialog mellom Ungdommens fylkesutval og ungdomsråd/ungdommens kommunestyre gjennom ein kontaktpersonordning.

Del 4: Utdjupingsdokument til Ungdommens planprogram

Formål

- 1.1 Ungdommens planprogram er Ungdommens fylkesting sitt øvste politiske dokument. Ungdommens planplanprogram inneholder sakane Ungdommens fylkesutval skal arbeide med det komande året etter at det er vedteke.
- 1.2 Oppstår det konflikt mellom Ungdommens planprogram og andre vedtak gjort i Ungdommens fylkesting eller Ungdommens fylkesutval, gjelder Ungdommens planprogram som Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval sin politikk. Dette er i samsvar med vedtekten til Ungdommens fylkesting.

Visjon og verdiar

- 2.1 Del 1 av Ungdommens planprogram skal innehalde visjon og verdiar for Ungdommens fylkesting.
- 2.2 Visjonen for Ungdommens fylkesting skal vere framtidsretta og vise korleis det er ynskjeleg at rolla til Ungdommens fylkesting skal vere.
- 2.3 Verdiane til Ungdommens fylkesting skal vere gode verdiar som fortel kva som vert verdsatt av Ungdommens fylkesting. Verdiane skal beskrive sjølv kjernen i organet og korleis det skal arbeide.

Mål og tiltak

- 3.1 Ungdommens planprogram skal vere delt opp i fire ansvarsområder; Utval for opplæring og helse, Utval for kultur, idrett og regional utvikling, Utval for miljø og samferdsel og Eigen organisasjon.
- 3.2 Del 2 av Ungdommens planprogram skal innehalde mål for perioden. Dette er overordna mål over kva ungdommen i fylket ynskjer å oppnå.
- 3.3 Del 3 av Ungdommens planprogram skal innehalde tiltak. Denne delen heng saman med måla for perioden, slik at alle tiltaka er underlagt eit mål. Tiltaka seier noko om kva Ungdommens fylkesutval konkret kan gjere for å oppnå måla for perioden.

Vedtekter for Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval

Vedteke på fylkestinget i Hordaland 09.06.2015

§ 1 Heimelsgrunnlag og formål

- 1.1 Gjennom Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval skal ungdom i Hordaland ha reell medverknad, kunne påverke politiske saker i fylket og auke ungdomens samfunnsengasjement. Vidare skal Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval stimulere til politiske engasjement samt få opplæring i og erfaring i demokratiske prosesser.
- 1.2 Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval skal vere eit høyrings- og rådgjevande organ for Hordaland fylkeskommune.
- 1.3 Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval kan sjølve ta opp saker dei ønsker fremma med administrasjonen og/eller politiske organ i fylkeskommunen.

§ 2 Ungdommens fylkesting

- 2.1 Ungdommens fylkesting skal vere partipolitisk nøytralt. Representantane representerer kommunen sin og ikkje eit politisk parti.
- 2.2 Ungdommens fylkesting sine møte er opne for alle som er interessert.
- 2.3 Ungdommens fylkesting skal ha ein årsmøtefunksjon ovanfor Ungdommens fylkesutval, der Ungdommens fylkesutval rapporterer til Ungdommens fylkesting om sitt arbeid. Ungdommens fylkesting skal behandle fjarårets rekneskap, årsmelding og forslag til budsjett for kommande periode. Ungdommens fylkesting lagar eit Ungdommens planprogram for kva saker Ungdommens fylkesutval skal arbeide med det kommande året. Det er Ungdommens fylkesting som vel representantar til Ungdommens fylkesutval.
- 2.4 Ungdommens planprogram er det øvste politiske dokumentet. Formålet med, og oppbygginga av, Ungdommens planprogram er utdjupa i eit eige dokument.
Oppstår det konflikt mellom Ungdommens planprogram og andre vedtak gjort i Ungdommens fylkesting eller Ungdommens fylkesutval, gjeld Ungdommens planprogram som Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval sin politikk. Utdjupingsdokumentet kan endrast ved 2/3 fleirtal på Ungdommens fylkesting.
- 2.5 Ungdommens fylkesutval har moglegheita til å gjere redaksjonelle endringar i Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval sine dokument.
- 2.6 Ungdommens fylkesutval avgjer deltakaravgifta for neste Ungdommens fylkesting.

Samansetting

- 2.7 Kvar kommune i Hordaland blir inviterte til å sende to frivillige og engasjerte representantar til Ungdommens fylkesting som delegatar. Representantane skal veljast frå ungdomsråd eller ungdommens kommunestyre. I kommunar som ikkje har ungdomsråd eller ungdommens kommunestyre bør kommunen sende 2 frivillige ungdommar til dømes frå elevråd eller liknande.
- 2.8 Ungdommens fylkesting skal bestå av ungdom mellom 15 og 20 år med tilknyting til fylket. Det vil seie at ein kan delta frå og med det kalenderåret ein fyller 15 år, og til og med det året ein fyller 20 år.
- 2.9 Alle medlem og varamedlem av Ungdommens fylkesutval har delegatstatus. Medlem og varamedlem av Ungdommens fylkesutval representerer Ungdommens fylkesutval, og ikkje kommunen dei kjem frå.

- 2.10 Ungdommens fylkesting skal så langt som råd ha kjønnsbalanse, og det bør også rekryterast ungdom med minoritetsbakgrunn. Kommunane blir oppfordra til å sende ein gut og ei jente.
- 2.11 Ungdommens fylkesutval kan invitere relevante organisasjonar og personar til Ungdommens fylkesting for å orientere om einskilde sakar.

Møte

- 2.12 Ungdommens fylkesting avhaldas ein gong i året og skal arrangerast innan utgangen av februar, så lenge Ungdommens fylkesutval ikkje bestemmer noko anna.
- 2.13 Dersom Ungdommens fylkesutval finn det nødvendig kan dei innkalle til ekstraordinært Ungdommens fylkesting.
- 2.14 Ungdommens fylkesutval kallar inn til Ungdommens fylkesting to månadar før Ungdommens fylkesting skal arrangerast.
- 2.15 Forslag til dagsorden, gjeldande vedtekter, gjeldande Ungdommens planprogram, forslag til nytt Ungdommens planprogram, rekneskap og årsmelding skal vere representantane i hende seinast ti dagar før Ungdommens fylkesting skal arrangerast.
- 2.16 Ungdommens fylkesutval innstiller på Ungdommens planprogram, forretningsorden, møteleiarar, protokollskrivarar, protokollunderskrivarar, redaksjonskomité og valkomité som så skal godkjennast av Ungdommens fylkesting.
- 2.17 Ungdomsråd og alle mellom 15 og 20 år i fylke kan melde inn saker til Ungdommens fylkesting. Saker skal meldast inn til Ungdommens fylkesutval seinast 5 veker før Ungdommens fylkesting. Ungdommens fylkesutval bør m.a. bruke media for å nå ut til ungdomane i fylket.
- 2.18 Vedtak blir gjort med simpelt fleirtal, med unntak av endringsforslag til vedtekten – da det blir gjort med 2/3 fleirtal. Ved stemmelikskap blir saka teken opp til omvotering, ved framleis stemmelikskap gjer leiaren av Ungdommens fylkesutval si røyst utslaget. Ungdommens fylkesting er vedtaksført når meir enn halvparten av medlemene er tilstade.
- 2.19 På Ungdommens fylkesting bør det vere politisk og administrativ representasjon frå Hordaland fylkeskommune.
- 2.20 Dersom deltakarar bryt vedtekten til Ungdommens fylkesting, eller køyrrereglane vedtekne på Ungdommens fylkesting, kan dei bli heimsende etter vedtak i kontrollkomiteen.

Komitear

- 2.21 Ungdommens fylkesting vel ein valkomité på minimum tre personar etter innstilling frå Ungdommens fylkesutval. Desse kan veljast mellom avtroppande medlem av Ungdommens fylkesutval, representantar frå Ungdommens fylkesting som ikkje stiller til val, nokon som har særskild erfaring med arbeid i ein valkomité, ein person frå administrasjonen eller ein av dei politisk valde utsendingane frå fylkeskommunen. Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval skal ha minst halvparten av medlemene. Valkomiteen skal innstille på medlem til Ungdommens fylkesutval og kontrollkomiteen. Valkomiteen kan ikkje innstille på sine eigne medlem i nokre av posisjonane.
- 2.22 Ungdommens fylkesting vel redaksjonskomité på minimum tre personar etter innstilling frå Ungdommens fylkesutval. Medlemene vert valt blant deltakarane på Ungdommens fylkesting. Komiteen har i oppgåve å innstille på kva saker som skal realitetsbehandlast, samt setje opp rekkefølja til røystinga. Redaksjonskomiteen si innstilling til om sakar skal realitetsbehandlas kan endrast om 1/3 røystar for endringa. Redaksjonskomiteen kan gjere mindre redaksjonelle endringar så lenge dette ikkje endrar innhaldet, dei skal også tilby forslagsstillaane hjelpe med å finne eventuelle betre formuleringar.

Redaksjonskomiteen kan skrive eigne forslag med same intensjon som forslag innsendt av delegatar, men i første rekkje bør redaksjonskomiteen ha ein god dialog med forslagsstillaar.

- 2.23 Kontrollkomiteen skal ha ein kontrollerande funksjon ovanfor Ungdommens fylkesutval og Ungdommens fylkesting.-Kontrollkomiteen skal sjå til at arbeidet skjer innanfor den ramma som er sett av vedtekne dokument på Ungdommens fylkesting. Komiteen skal bestå av tre medlem, fortrinnsvis eit avtropande medlem av Ungdommens fylkesutval. Kontrollkomiteen har tale- og forslagsrett på Ungdommens fylkesutval, og Ungdommens fylkesting, sine møte.
- 2.24 Kontrollkomiteen er plikta til å ta opp saka på Ungdommens fylkesting dersom det oppstår tvil om korleis Ungdommens planprogram eller vedtekter skal forståast. Fram til Ungdommens fylkesting har behandla saka er det kontrollkomiteen si tolking som gjeld.
- 2.25 Ungdommens fylkesting kan setje ned andre komitear med andre mandat.

§ 3 Ungdommens fylkesutval

- 3.1 Ungdommens fylkesutval er Ungdommens fylkesting sitt arbeidande organ og skal følgje opp vedtak gjort i Ungdommens fylkesting. Ungdommens fylkesutval har innstillingsrett ved Ungdommens fylkesting. I tillegg skal Ungdommens fylkesutval vere eit bindeledd mellom ungdom og Hordaland fylkeskommune.
- 3.2 Ungdommens fylkesutval skal drive aktiv lobbyverksemd overfor politiske styresmakter.
- 3.3 Ungdommens fylkesutval skal arrangere Ungdommens fylkesting og fremje Ungdommens fylkesutval og Ungdommens fylkesting i media.

Kontakt med kommunale ungdomsråd

- 3.4 Ungdommens fylkesutval skal ha jamleg og god kontakt med lokale ungdomsråd/ungdommens kommunestyre. Ungdommens fylkesutval skal halde ungdomsråda oppdatert om aktuelle ungdomssaker i fylket og hjelpe ungdomsråd i vanskelige saker, ved oppstart og i eventuelle nedturar.

Samansetting

- 3.5 Ungdommens fylkesting vel sju medlem til Ungdommens fylkesutval, det blir i tillegg valt fem vara-medlem. Medlemane av Ungdommens fylkesutval skal veljast frå delegatane på Ungdommens fylkesting. Ungdommens fylkesutval skal bestå av ungdom mellom 15 og 20 år som har tilknyting til fylket i den aktuelle valperioden. Ein person som fyller 21 år det året Ungdommens fylkesting vert halde kan dermed ikkje stille til val. Ein person som fyller 20 år kan ikkje bli vald til eit toårig verv.
- 3.6 Kvart år blir tre styremedlem valt for eitt år og to medlem for to år, på denne måten vil det alltid vere sju medlem. Vara blir valde for eitt år og rangeringa blir gjort på Ungdommens fylkesting. På Ungdommens fylkesting blir det kvart år vald leiar og nestleiar for Ungdommens fylkesutval, desse verva går over eitt år sjølv om vedkommande er vald for to år. I ekstraordinære høve kan Ungdommens fylkesutval konstituere ny leiar og nestleiar frå faste medlemer av Ungdommens fylkesutval.
- 3.7 Alle medlem i Ungdommens fylkesutval blir valde ved personval på Ungdommens fylkesting. Det vil sei at ein ikkje kan veljast i blokk.
- 3.8 Det skal vere ei balansert samansetting frå by og distrikt. Valkomiteen skal også ta omsyn til geografisk spreiing, alder, eigenskapar og kontinuitet når dei legg fram innstillinga si. Kjønnsbalansen skal vere i høve til likestillingslova som seier at i utval med seks til åtte medlemer skal kvar kjønn vere representert med minst tre, og når det gjeld dei fem varamedlemane skal kvart kjønn vere representert med to. Ungdommens fylkesutval skal vere partipolitisk nøytralt.
- 3.9 Ungdommens fylkesutval fordelar mellom sine medlemer ansvar for intern koordinering av si saksbehandling opp mot fylkeskommunen sine ulike avdelingar og politiske utval.
- 3.10 Ungdommens fylkesutval kan sette ned komitear ved behov.
- 3.11 Ved fråfall frå eit fast medlem av Ungdommens fylkesutval blir først vara nummer 1 spurta om å stille, om ikkje vedkommande kan stille blir nummer 2 spurta osv.

Møte

- 3.12 Ungdommens fylkesutval fastset sjølv møteplan.
- 3.13 Leiar er ansvarlig for at det blir kalla inn til møter, at det blir laga saksliste og at møtebok blir skriven.
- 3.14 Vedtak blir gjort med simpelt fleirtal i Ungdommens fylkesutval. Ved stemmelikskap gjer møtestyraren si røyst utslaget. Det må vere minst fire medlem til stades for at Ungdommens fylkesutval vert vedtaksfør.
- 3.15 Møte i Ungdommens fylkesutval er opne for alle som er interessert.

§ 4 Rusmiddel

- 4.1 Alle møte og tilstellingar i Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval skal vere rusfrie under heile arrangementet/oppaldet.

§ 5 Endring av vedtekter

- 5.1 Fylkestinget i Hordaland har mynde til å endre vedtekten for Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval. Vedtekten kan likevel berre endrast etter forslag frå Ungdommens Fylkesting. Forslag til vedtektsendring vert vedteke ved 2/3 fleirtal.

Notat

Dato: 16.01.2017
Arkivsak: 2014/560-272
Saksbehandlar: anifjel

Tingdokument til Ungdommens fylkesting 2017

Samandrag

Ungdommens fylkesutval skal presentere ulike dokument på Ungdommens fylkesting 2016. Her er ein oversikt over dei som vart presentert i 2016:

1. **Tingdokument:**
  - a. **Program:** Her får dykk ein oversikt over kva som skal skje i helga, med tidspunkt. Viktig å notere seg her er start (15:00) og slutt (15:00).
  - b. **Dagsorden:** Dette er oversikta over sakane som vert handsama på Ungdommens fylkesting. Viktig å notere seg her er at dei fleste sakane vert handsama under konstitueringa, som skjer allereie fredag. Så dersom du har alternative forslag på nokre av desse sakane må du vere klar til å fremje dei under konstituering.
  - c. **Forretningsorden:** Dette seier noko om korleis sakshandsaminga skjer og korleis du teiknar deg til debatt, osv. Denne trer i kraft under konstitueringa.
  - d. **Budsjett 2017:** Budsjettet fortel korleis Ungdommens fylkesutval (UFU) føreslår at ein skal bruke pengar i 2017 og skal verte vedteken av UFT
  - e. **Reglement for Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval:** Hordaland fylkesting har vedteke reglement (tidlegare vedtekter) for UFT og UFU.
  - f. **Ungdommens fylkesting frå A til Å:** Her er ein del forklaringar til språket som vert brukt på UFT og som kan vere bra å kjenne til før du kjem til UFT.
2. **Årsmelding og rekneskap 2016:** Det er i årsmeldinga UFU fortel om kva dei har jobba med i løpet av 2016. Rekneskapet visar korleis dei har brukte pengane i 2016. Årsmeldinga og rekneskapet skal godkjennast av UFT. Det er fullt mogleg å stille spørsmål til heile dokumentet om ein har nokre.
3. **Ungdommens planprogram 2016:** Dette er planprogrammet som UFU har jobba etter i 2016, vedteken på UFT 2016.
4. **Ungdommens planprogram 2017:** Dette er UFU sitt forslag til nytt planprogram for 2015. Det vil vere mogleg å kome med endringsforslag på alle punkta. Prosessen for korleis dette skal gå føre vil verte forklart på UFT.
5. **Forslag til nye vedtekter:** Det er blitt opplyst at UFU har ytret ønske om å komme med endringsforslag til vedtektena, då dei ønsker å kunne ytre seg om saker som enten ikkje er omtalt i i UPP eller saker i UPP som UFU ønsker å nyansere

Notat

Dato: 16.01.2017
Arkivsak: 2014/560-273
Saksbehandlar: anifjel

Regnskap for 2016 og forslag til budsjett for 2017

Denne saken er dessverre ikke klar til behandling, og UFU bes utsette denne til neste møte i UFU 27. januar.

Forslag til vedtak:

Sak 6/17 utsettast til neste møte i Ungdommens fylkesutvalg

PS 6/17 Ymse